

Arbeidsmarktflits

Gemiddeld 13,5 jobs per Vlaamse vestiging

5 September 2008

Traditioneel berichten we vanuit het Steunpunt WSE over het aantal jobs in loondienst in Vlaanderen en de evolutie daarvan in de meest recente periode. Eerder onontgonnen zijn evenwel de cijfers over de vestigingen die deze jobs creëren. Reden waarom we in deze arbeidsmarktflits willen inzoomen op dit nieuwe gegeven. We bekijken het totaal aantal vestigingen in Vlaanderen naar dimensieklasse en hoofdsector en leggen de link met het aantal jobs in loondienst die zij omvatten. In het WSE-rapport '[Gemiddeld 13,5 jobs per Vlaamse vestiging. Een analyse van de vestigingen en de jobs bij RSZ en RSZPPO \(2005-2006\)](#)' zijn meer gedetailleerde sectorale cijfers terug te vinden.

Op 30 juni 2006 zijn er 154 276 vestigingen met personeel in Vlaanderen. We kunnen de vestigingen opdelen volgens dimensieklasse. We maken hierbij een viervoudig onderscheid. Een micro-vestiging telt 1 tot en met 9 werknemers. In een kleine vestiging gaat het om 10 tot en met 49 werknemers en in een middelgrote vestiging om 50 tot en met 199 werknemers. Een grote vestiging is een vestiging met meer dan 200 werknemers.

Naar dimensieklasse (tabel 1) ligt het zwaartepunt bij de vestigingen met 1 tot 9 werknemers: van de 154 276 Vlaamse vestigingen stellen er 120 814 (78,3%) minder dan 10 werknemers tewerk. Daarnaast zijn er nog eens 26 064 (16,9%) met 10 tot 49 werknemers. Verder hebben 6 085 vestigingen (3,9%) 50 tot 199 werknemers. Bedrijven met meer dan 200 werknemers zijn dun gezaaid: Vlaanderen telt 1 313 grote ondernemingen of 0,9% van het totaal van de vestigingen. Dit relatief beperkt aantal grote vestigingen omvat evenwel 30,5% van het totaal aantal jobs in loondienst in Vlaanderen (637 452 jobs).

Tabel 1. Aantal vestigingen naar dimensieklasse en hoofdsector (Vlaams Gewest; 30 juni 2006)

		Totaal	Primaire sector	Secundaire sector	Tertiaire sector	Quartaire sector
Totaal	(n)	154 275	4 861	30 142	95 419	23 853
	(%)	100,0	3,2	19,5	61,8	15,5
Micro (1-9 wn)	(n)	120 813	4 378	22 359	80 220	13 856
	(%)	78,3	90,1	74,2	84,1	58,1
Klein (10-49 wn)	(n)	26 064	456	5 965	12 626	7 017
	(%)	16,9	9,4	19,8	13,2	29,4
Middelgroot (50-199 wn)	(n)	6 085	26	1 403	2 176	2 480
	(%)	3,9	0,5	4,7	2,3	10,4
Groot (>200 wn)	(n)	1 313	1	415	397	500
	(%)	0,9	0,0	1,4	0,4	2,1

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt WSE)

In tabel 2 plaatsen we het totaal aantal vestigingen naar sector tegenover het totaal aantal jobs in loondienst in die sector. Zo kunnen we het gemiddeld aantal jobs per vestiging becijferen. De 154 276 Vlaamse vestigingen huisvesten tezamen 2 088 868 jobs in loondienst. In verhouding betekent dit dat een Vlaamse vestiging gemiddeld 13,5 jobs omvat. Dit gemiddelde aantal varieert naargelang de sector.

Tabel 2. Aantal vestigingen, aantal jobs in loondienst en gemiddeld aantal jobs per vestiging naar hoofdsector (Vlaams Gewest; 30 juni 2006)

		Totaal	Primaire sector	Secundaire sector	Tertiaire sector	Quartaire sector
Vestigingen	(n)	154 275	4 861	30 142	95 419	23 853
	(%)	100,0	3,2	19,5	61,8	15,5
Arbeidsplaatsen	(n)	2 088 865	20 871	542 491	830 797	694 706
	(%)	100,0	1,0	26,0	39,8	33,3
Arbeidsplaatsen / vestiging		13,5	4,3	18,0	8,7	29,1

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt WSE)

De primaire sector: een sector van kleine bedrijven

Op 30 juni 2006 telt Vlaanderen 4 861 vestigingen in de primaire sector, bestaande uit de land- en tuinbouw en de visserij. Dit komt neer op 3,2% van het totaal aantal vestigingen, wat relatief veel is voor zo een kleine sector qua jobs in loondienst (20 871 jobs; 1% van het totaal aantal jobs in loondienst). Dit impliceert dat het gemiddeld aantal jobs per vestiging in de primaire sector erg klein is, namelijk 4,3. Dat de landbouw

veelal bestaat uit kleine bedrijfjes is eigen aan de sector en zien we ook in de verdeling van de vestigingen naar dimensieklasse: 90,1% van de primaire vestigingen is een vestiging met maximaal 9 werknemers. Dit is nog meer het geval in de visserij dan in de land- en tuinbouw. Primaire vestigingen met meer dan 50 werknemers komen nauwelijks voor.

De secundaire sector: van kleine bouwondernemingen tot grote metaalreuzen

De secundaire sector, die alle industriële nijverheden en de bouwsector omvat, telt 30 142 vestigingen in Vlaanderen anno 2006. Deze vestigingen herbergen 542 491 jobs in loondienst, wat resulteert in gemiddeld 18 arbeidsplaatsen per vestiging. Globaal genomen overheersen de vestigingen tot 49 werknemers. In een aantal sectoren gaat het evenwel vooral om grote ondernemingen.

Vestigingen met 1 tot 9 werknemers vinden we in grote mate terug in de bouwsector, de grootste secundaire werkverschaffer (123 164 jobs; 5,9% van het totaal aantal jobs in loondienst). In de bouwsector worden in totaal 15 869 vestigingen geteld. Dit betekent dat één vestiging op de tien in Vlaanderen actief is in de bouwnijverheid. Van deze vestigingen stelt 83,6% (13 273 vestigingen) slechts 1 tot 9 werknemers tewerk. In nog eens 14% gaat het om 10 tot 49 werknemers. Vooral bij de stukadoors, dak- en schilderwerkers alsook bij de bedrijven die in de vloerafwerking en wandbekleding actief zijn, gaat het vaak om bedrijven met minder dan tien werknemers. Toch zijn er ook bouwsectoren waar middelgrote en grote ondernemingen zijn terug te vinden. Het gaat bijvoorbeeld om baggerbedrijven en ondernemingen die spoorwegen, wegen, straten en vliegvelden aanleggen.

In de secundaire sector vinden we middelgrote en grote vestigingen vooral terug in de metallurgie. Slechts 101 vestigingen – amper 0,1% van alle vestigingen in Vlaanderen – situeren zich in deze sector. De verdeling naar dimensieklasse toont echter dat het gaat om 20 middelgrote en 19 grote vestigingen. Dit verklaart waarom de metallurgie ondanks haar beperkte aantal vestigingen toch 19 525 jobs (0,9% van het totaal aantal jobs in loondienst) telt en waarom de doorsnee vestiging er maar liefst 193,3 arbeidsplaatsen omvat. In geen andere sector ligt dit gemiddelde aantal zo hoog. De grootste vestigingen zijn vooral te situeren in de zwaarste industrietakken zoals de vervaardiging van ijzer en staal en de productie van tin, zink, lood en koper.

De tertiaire sector: ruim zes op de tien van de Vlaamse vestigingen

Maar liefst 95 419 van de 154 275 vestigingen in Vlaanderen zijn terug te vinden in de tertiaire sector, die vooral commerciële diensten bundelt. Dit komt neer op bijna 62% van alle vestigingen. Gecombineerd met de 830 797 tertiaire jobs, maakt dit dat een gemiddelde tertiaire vestiging 8,7 arbeidsplaatsen herbergt.

Kijken we naar de dimensieklasse dan blijkt dat 84,1% van alle tertiaire vestigingen maximaal 9 werknemers heeft. Samengeteld met het aandeel kleine vestigingen (10-49 werknemers) (13,2%) impliceert dit dat 97,3% van alle vestigingen in de tertiaire sector minder dan 50 werknemers telt. Bij de verhuurdiensten, waar 4 780 Vlaamse vestigingen te vinden zijn, heeft een gemiddelde vestiging amper drie arbeidsplaatsen. Deze kleinste vestigingen zijn vooral actief in de bemiddeling in en het beheer van onroerend goed. In de horeca zijn daarnaast 14 011 vestigingen actief en hiervan behoort 99,6% tot de micro- en kleine ondernemingen. Het zijn vooral de cafés en de kampeerterrains waar zelden meer dan 9 werknemers worden geteld.

De tertiaire sector kent globaal dus weinig middelgrote (50-199 werknemers) en grote (>200 werknemers) ondernemingen. Toch zijn er een aantal uitzonderingen. Zo bijvoorbeeld de selectie en terbeschikkingstelling van personeel (t12), die grotendeels samenvalt met de interimsector, waar 34,5% van de 1 591 vestigingen meer dan 50 werknemers telt en 6,1% zelfs meer dan 200 werknemers. Een gemiddelde vestiging in deze sector herbergt 68,2 arbeidsplaatsen. Dit kan verklaard worden door het feit dat alle interimwerknemers worden toegewezen aan het interimkantoor waaraan zij verbonden zijn en niet aan het bedrijf waar zij werkelijk hun job uitoefenen. Daarnaast tellen ook de industriële reiniging (t13) en de post- en telecommunicatie (t8) meer (middel)grote vestigingen. Bij deze laatste sector kan onder meer gedacht worden aan De Post en Belgacom.

De quartaire sector: grote vestigingen vooral bij de overheid

In totaal zijn er in Vlaanderen 23 853 quartaire vestigingen. Zij omvatten in totaal 694 706 jobs in loondienst wat de gemiddelde vestiging in de quartaire sector op 29,1 jobs brengt. Samengeteld heeft 87,5% van de quartaire vestigingen maximaal 50 werknemers. Micro-ondernemingen (1-9 werknemers) vinden we vooral terug bij de belangenvertegenwoordiging en de recreatie, cultuur en sport.

Vestigingen met meer dan 50 werknemers zijn iets sterker aanwezig in de quartaire sector dan in de overige hoofdsectoren: één op de tien quartaire vestigingen telt 50 tot 199 werknemers en in 2,1% gaat het om meer dan 200 werknemers. Middelgrote en grote vestigingen vinden we vooral terug in de sector justitie, defensie en openbare veiligheid. Deze sector telt slechts 418 vestigingen, waarvan meer dan de helft behoort tot de (middel)grote vestigingen. Het openbaar bestuur tot slot omvat 1 142 vestigingen, amper 0,7% van het totale aantal vestigingen in Vlaanderen. Tegelijk blijkt dat 88 740 arbeidsplaatsen zich in deze sector bevinden, dit is 4,2% van het totaal aantal Vlaamse jobs in loondienst. Dit komt neer op een gemiddelde vestigingsgrootte van 77,7 arbeidsplaatsen, vooral te danken aan de aanwezigheid van 30,3% middelgrote en 6,9% grote bedrijven. Tien vestigingen in de sector van het openbaar bestuur tellen zelfs meer dan 1 000 werknemers, te situeren in centrumsteden zoals Antwerpen, Leuven, Brugge, Gent en Hasselt.

Meer over de vestigingen in Vlaanderen en over de evolutie van het aantal jobs in loondienst per WSE(46)-sector in de periode 2005-2006 kan u lezen in het WSE-rapport '[Gemiddeld 13,5 jobs per Vlaamse vestiging. Een analyse van de vestigingen en de jobs bij RSZ en RSZPPO \(2005-2006\)](#)', alsook in een artikel in het meest recente nummer van Over.Werk (2/2008) dat eerstdaags zal verschijnen.